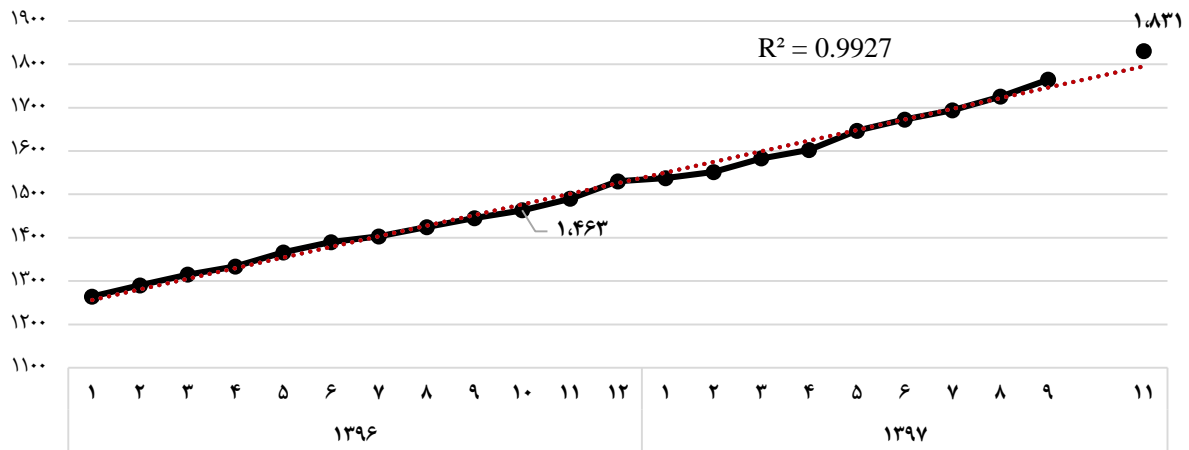

نگاهی کوتاه به سخنان اخیر قائم مقام بانک مرکزی در رابطه با نقدینگی

قائم مقام بانک مرکزی در مراسم افتتاح دوازدهمین نمایشگاه بانک، بیمه و بورس در ۲ اردیبهشت ۱۳۹۷ عنوان کرد که: "بر اساس آخرین آمارهای موجود، نقدینگی در دوازده ماهه منتهی به پایان بهمن ۱۳۹۷ معادل ۲۲,۹ درصد رشد یافته و به ۱۸۳,۰۶ هزار میلیارد تومان رسیده است که نسبت به رشد دوره مشابه سال قبل (۲۳ درصد)، یک دهم واحد درصد کاهش نشان می دهد."

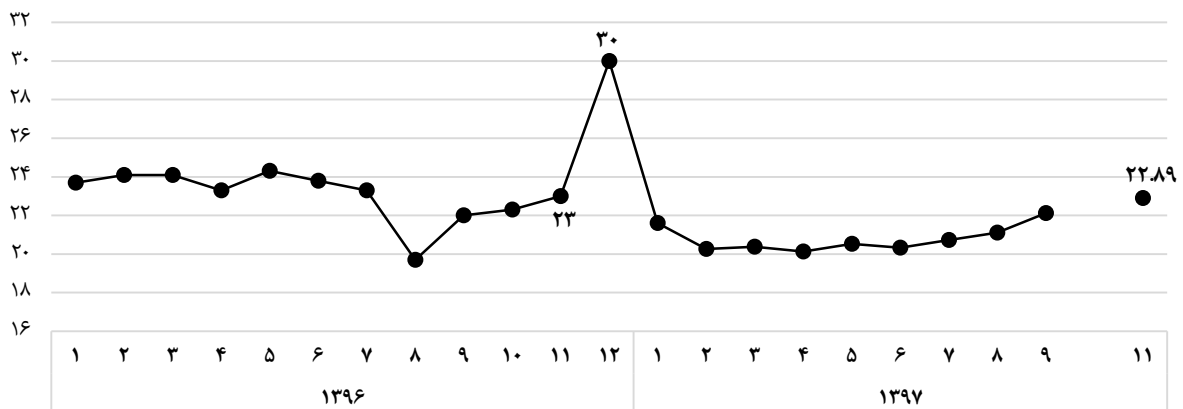
بر اساس داده های فوق نمودار روند ماهانه نقدینگی که هنوز آماری در رابطه با دی ماه ۱۳۹۷ توسط بانک مرکزی منتشر نشده، به صورت (۱) خواهد بود. روند تغییر ماهانه نقدینگی با تقریب بسیار خوبی یک روند خطی مستقیم است که انتظار می رفت وفق روندهای قبلی، رقم نقدینگی در بهمن ماه سال ۱۳۹۷ کمتر از رقم اعلامی می شد.

نمودار ۱- روند ماهانه نقدینگی - هزار میلیارد تومان

روند رشد نقطه به نقطه نقدینگی طی سال ۱۳۹۶ تا بهمن ۱۳۹۷ نیز به صورت نمودار (۲) مشخص شده است. با توجه به عدم انتشار آماری از ماه های دی و اسفند ۱۳۹۷، در اینکه کاهش یک دهم واحد درصدی در رشد نقدینگی طی بهمن ۱۳۹۷، دستاوردی از اقدامات اخیر بانک مرکزی در ساماندهی و کنترل اضافه برداشت بانکها از منابع بانک مرکزی، تلقی شود، تردید وجود دارد و بهتر است بعد از روشن شدن تصویر کامل رشد نقدینگی، نتایج این امر، بررسی شود.

نمودار ۲- روند رشد نقطه به نقطه (هر ماه نسبت به ماه مشابه سال قبل) نقدینگی - درصد

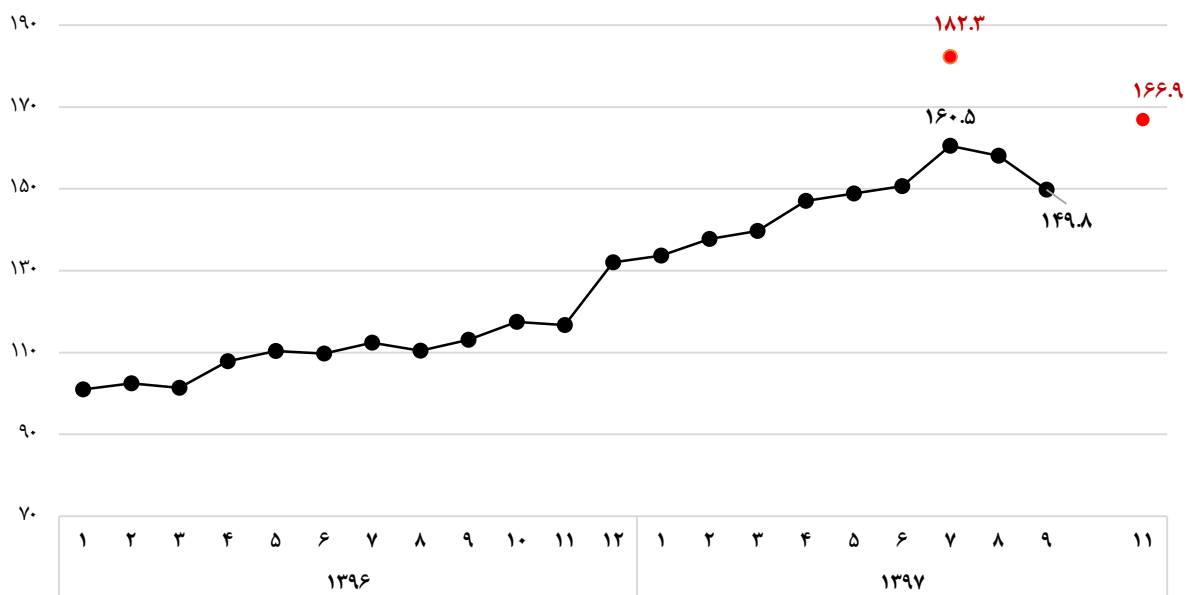

طی ماه‌های گذشته، همواره یکی از عوامل موثر در رشد پایه پولی، افزایش بدهی بانک‌ها به بانک مرکزی بوده و در آذر ماه ۱۳۹۷، ۱۸,۴ واحد درصد از رشد ۲۲,۷ درصدی پایه پولی ناشی از رشد بدهی بانک‌ها به بانک مرکزی بوده است. قائم مقام بانک مرکزی در سخنرانی خود عنوان کرد که: "اتفاق مثبت رخ داده در این زمینه، کاهش بدهی بانک‌ها به بانک مرکزی طی ماه‌های اخیر بوده است؛ به طوری که طی ماه‌های آبان تا بهمن ۱۳۹۷، بدهی بانک‌ها به بانک مرکزی (با لحاظ بدهی موسسات اعتباری نور و کاسپین) روندی نزولی داشته و از ۱۸۲,۲۵ هزار میلیارد تومان در پایان مهرماه سال ۱۳۹۷ به ۱۶۶,۹ هزار میلیارد تومان در پایان بهمن‌ماه ۱۳۹۷ رسیده است."

نمودار (۳) روند ماهانه بدهی بانک‌ها به بانک مرکزی را از ابتدای سال ۱۳۹۶ تا بهمن ۱۳۹۷ نشان داده است. در حالی رقم بدهی بانک‌ها به بانک مرکزی در مهر ۱۳۹۷ توسط بانک مرکزی معادل با ۱۸۲,۳ هزار میلیارد تومان، البته با احتساب بدهی دو موسسه اعتباری نور و کاسپین، اعلام می‌شود که در سه گزارش ماه‌های مهر، آبان و آذر ۱۳۹۷ بانک مرکزی، اشاره‌ای به رقم بدهی دو موسسه مزبور نشده است. در گزارش مهر ماه ۱۳۹۷ بانک مرکزی، رقم ۱۶۰,۵ هزار میلیارد تومان برای بدهی بانک‌ها به بانک مرکزی اعلام شده بود که در پایان آذرماه همین سال به ۱۴۹,۸ هزار میلیارد تومان کاهش یافت.

با توجه به تواتر قبلی انتشار گزیده آمارهای اقتصادی توسط بانک مرکزی، هنوز آمار جدیدتری از آذر ماه ۱۳۹۷ منتشر نشده است و در رابطه با آمارهای مربوط به تراز پرداخت‌ها هم، بانک مرکزی از تیرماه سال ۱۳۹۷ تاکنون، هیچ داده‌ای را در خصوص وضعیت حساب جاری کشور منتشر نکرده و یا در اختیار مرکز آمار ایران هم برای منظور کردن در گزارش فصلی قرار نداده است.

نمودار ۳- روند ماهانه بدهی بانک‌ها به بانک مرکزی - هزار میلیارد تومان

نقاط مشکی بر اساس گزیده آمارهای اقتصادی بانک مرکزی و نقاط قرمز بر اساس آمارهای ارائه شده توسط قائم مقام بانک مرکزی، آقای دکتر کیمیجانی، در نمایشگاه بانک، بیمه و بورس مورخ ۲ اردیبهشت ۱۳۹۸ رسم شده است.